

Umhvørvisvinarligur trolgrunnur

GÓÐ ÚRSLIT

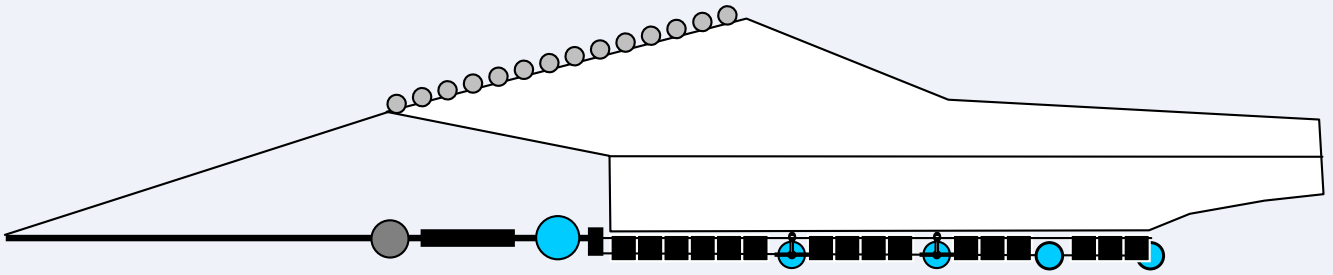

**KRISTIAN
ZACHARIASSEN**
biologassistentur

Í eini ES-verkætlan er ein nýggjur trolgrunnur gjørdur. Føroyingar og norðmenn hava í felag ment henda trolgrunn, sum umhvørvisliga stendur seg sera væl í mun til vanligar trolgrunnar. Føroyingar eru tí enn betri fyri at mæta einum møguligum framtíðarkravi um at nýta umhvørvisvinarligari trolreiðskap.

Havstovan hevur seinastu árin verið við í eini ES-verkætlan, sum hevur til endamáls at minka um ávirkanina av ymiskum trolreiðskapi

á umhvørvið. Okkara luttøka hevur verið í tí partinum, sum hevur verið um botntrol. Orsøkin er luttøkan hjá Havstovuni í eini føroyskari verk-

Tekning av nýggja trolgrunninum.

ætlan saman við Líggjasi Hansen, sála, har eitt nýtt slag av trolgrunni varð roynt. Hesin grunnur kom at vera okkara íkast til ein heilt øðrvísi trolgrunn.

Grunnurin

Nýggi grunnurin er settur saman av sjei hjólum við plátum ímillum. Hugskotið er, at hjólini skulu fara eftir botninum, meðan pláturarnar skulu forða fyri, at fiskur fer út millum trolíð og botnin. Á henda hátt nemur grunnurin bert við botnin í sjei støðum, har hjólini eru og ikki, sum vanligir grunnar, har alt verður drigið eftir botni.

Vænta at krøvini um, hvussu fiskur verður fiskaður, fara at gerast størri í framtíðini

Ávirkan á botnin

Føroyski grunnurin hevur millum annað verið royndur umborð á norska havranssóknarskipinum „G.O. Sars“. Hann varð tá millum annað samanborin við ein vanligan rockhopper trolgrunn. Úrslitið vísti, at nýggi grunnurin fer munandi betri við havbotninum.

Undirsjóvarupptøkur vístu, at vanligi grunnurin gjørdi djúp spor eftir allari breiddini, meðan hesin nýggi setti munandi minni spor. Í teimum sjei støðunum, har hjólini vóru, vóru tó týðilig spor. Restin av grunninum var leysur av botni ella fór leysliga eftir botninum.

Av tí at tóvini ikki vóru so mong í tali, er torført at gera nakra niðurstøðu um mun á ávirkan á lívið í havbotninum. Tó vóru millum annað botnroyndir tiknar, og smáir posar vórðu hongdir á trolíð fyri at kanna, um nøgd og djórasløg vóru tey somu við hesum trolgrunnum. Allar hesar kanningar vísa, at ávirkanin á havbotnin er munandi minni við tí nýggja trolgrunninum.

Týdningur fyri Føroyar

Ein slík verkætlan kann fáa týdning upp á fleiri mátar. Um Føroyar lut taka í slíkum verkætlanum, vísa vit, at vit eru tilvitaði um umhvørvið, og tað kann sambært fiskakeyparum

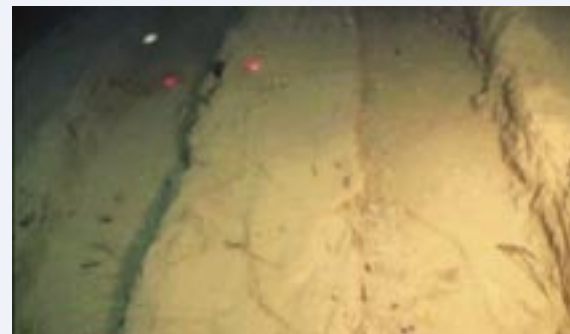

Tann nýggi trolgrunnurin í einum royndarbrunni í Hirtshals.

vera við til at gera tað lættari at selja okkara fisk.

Eisini eru tað fleiri sum meta, at tað í framtíðini fer at vera eitt krav at trolreiðskapur ikki skal skaða umhvørvið óneyðugt. Um ella tá hetta krav kemur, eru vit fyrireikaði og kunnu uttan hóvstak skifta til ein betri trolgrunn, sum er kannaður í eini ES-verkætlan og harvið lættari kann verða góðkendur.

At slík krøv fara at koma, er tað okkurt sum bendir á. Í Kanada eru tey júst byrjaði upp á eina stóra verkætlan, sum líkist hesari. Orsøkin siga tey millum annað vera, at tey vænta at krøvini um, hvussu fiskur verður fiskaður, fara at gerast størri í framtíðini.

Ávirkan á botnin við einum vanligum trolgrunni.

DEGREE

9 ymisk lond eru við í ES-verkætlanini, sum nevnist DEGREE – Development of Fishing Gears with Reduced Effect on the Environment. Verkætlanin fevnir millum annað um fiskireiðskapirnar botntrol, bummtrol og dregg. Orsakað av serligum umstøðum hevur Havstovan ikki verið beinleiðis luttakari í verkætlanini, men undir DTU Aqua í Danmark.

Ávirkan á botnin við tí nýggja trolgrunninum.

